

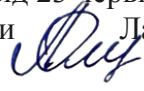

Кафедра соціальної роботи та мовної підготовки

Схвалено:

На засіданні кафедри соціальної роботи та
мовної підготовки

Протокол № 10 від 23 червня 2024 р.

Завідувач кафедри Лариса ОЛЕКСІЄНКО

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Технології соціальної роботи»**

Спеціальності: 231 Соціальна робота

Освітнього рівня: перший (бакалаврський) рівень

Освітньої програми: «Соціальна робота»

Спеціалізація: _____

Кременчук, 2024

Розробники силабусу навчальної дисципліни:

Єфременко Аліна Григорівна – доцент кафедри **соціальної роботи та мовної підготовки**

Викладач:

Єфременко Аліна Григорівна – доцент кафедри **соціальної роботи та мовної підготовки**

Силабус розглянуто на засіданні кафедри **соціальної роботи та мовної підготовки**

Протокол № 10 від «23» червня 2024р.

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	«Технології соціальної роботи»
Шифр та назва спеціальності	231 Соціальна робота
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	5 кредитів / 150 год Лекції: 26 Практичні заняття: 26 Самостійна робота студентів: 98
Терміни вивчення дисципліни	5 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://krm.maup.com.ua/methodical-support-of-educational-disciplines/

2. Загальна інформація про викладача. Контактна інформація

Єфременко Аліна Григорівна	
Науковий ступінь	Кандидат економічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри соціальної роботи та мовної підготовки
Контактна інформація викладача:	
E-mail	efremenko@ki-maup.com.ua
Контактний тел.:	+380677534923
Телефон кафедри	(0536) 75-88-58
Портфоліо викладача	https://ki-maup.com.ua/department-of-social-work-and-language-training/

Ключові слова: соціальна робота, соціальна допомога, технології соціальної роботи, соціальна реабілітація, технологія реабілітації, зміст реабілітації, інваліди, діти з особливими потребами, девіантна поведінка, безпритульні діти, виховна робота із засудженими, патронат, теорії старіння, літні люди.

Мета курсу: навчальний курс «Технології соціальної роботи» призначений для підготовки фахівців соціальної сфери, які мають оволодіти теоретичними основами, змістом та технологіями надання компетентної соціальної допомоги різним категоріям населення; вміти застосовувати свої знання та вміння в професійній діяльності в системі соціальних служб, закладах освіти і установах соціальної сфери.

Предметом курсу є процеси спрямованого впливу на соціальні об'єкти (людські індивіди, соціальні групи, їхні взаємини, соціальні ситуації, процеси й інститути) з метою одержання певного результату.

Програмні компетентності:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності

ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК-15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК-3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК-5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

СК-9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

СК-10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.

СК-11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних, етнічних та інших особливостей.

СК-22. Здатність застосовувати технології соціальної реабілітації для актуалізації процесів соціальної реадaptaції.

Результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 2. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід

ПРН 5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

ПРН 12. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ПРН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

ПРН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

ПРН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів

ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати

інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРН 24. Знати особливості інклюзивної роботи та вміти застосовувати знання інклюзії на практиці.

ПРН 25. Створювати сприятливі умови для психологічної реабілітації і соціальної та професійної реадaptaції клієнтів, у тому числі учасників антитерористичної операції, операції об'єднаних сил та осіб, які брали участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони.

Зміст курсу:

Модуль 1. Теоретичні основи технології соціальної роботи. Загальні технології соціальної роботи

Тема 1. Роль соціальної технологізації в оптимізації соціальної сфери.

Соціальна технологізація як процес оптимізації сучасної соціальної дійсності. Сутність соціальних технологій. Впровадження соціальних технологій. Багатоманітність та класифікація соціальних технологій.

Тема 2. Технологія соціальної роботи як галузь соціальних технологій

Сутність технології соціальної роботи. Класифікація технологій в соціальній роботі. Функції технологій соціальної роботи.

Тема 3. Соціальна діагностика в технологіях соціальної роботи

Сутність і характеристика соціальної діагностики. Принципи соціальної діагностики. Діагностичні методи в соціальній роботі. Етапи та особливості технологій діагностики.

Тема 4. Технології проектування в соціальній роботі

Соціальне проектування як конструювання соціальної дійсності. Етапи соціального проектування. Стратегії проектної діяльності. Методи і методики соціального проектування.

Тема 5. Технології соціальної профілактики та адаптації

Сутність соціальної профілактики. Технології профілактики. Сутність соціальної адаптації, дезадаптації та переадаптації. Технології адаптації.

Тема 6. Технології групової роботи

Сутність групової роботи. Організація і етапи групової роботи. Методи і прийоми групової роботи. Організація груп взаємодопомоги.

Модуль II. Міждисциплінарні технології і методики соціальної роботи. Конкретні технології соціальної роботи

Тема 7. Технології соціального захисту населення

Сутність категорії "соціальний захист". Методи і технології соціального захисту (підтримки) населення в сучасних умовах. Технології соціального захисту та підтримки безробітних.

Тема 8. Технології соціальної роботи з сім'єю

Актуальні проблеми сучасної сім'ї. Технології соціальної роботи з сім'єю. Рівні соціальних технологій роботи з неблагополучною сім'єю.

Тема 9. Технології соціальної роботи з жінками

Специфіка соціальних проблем жінок. Соціальна робота з жінками у західних країнах. Технології соціальної роботи з жінками в умовах сучасної України.

Тема 10. Технології соціальної роботи з людьми літнього та старого віку

Люди літнього та старого віку як соціальна спільність. Участь людей літнього віку в житті сучасного суспільства. Соціальна робота з людьми літнього та старого віку. Компетентність соціального працівника в роботі з людьми старого віку.

Тема 11. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками

Проблема дезадаптації дітей та підлітків в сучасному суспільстві. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками.

Тема 12. Технології соціальної роботи з молоддю

Проблеми молоді і державна молодіжна політика. Технології соціальної роботи з молоддю.

Тема 13. Технології соціальної роботи в пенітенціарній системі

Злочинність як соціальна і психологічна проблема. Технології роботи в пенітенціарних закладах із засудженими. Особливості роботи з неповнолітніми засудженими. Технології соціальної роботи з колишніми засудженими. Сучасні підходи до реабілітації злочинців.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійне обладнання, комп'ютери, системи он-лайн тестування, платформа дистанційного навчання.

Політика курсу:

Лекційні та практичні заняття проводяться у аудиторіях Інституту та/або з використанням технологій дистанційного навчання на платформі Zoom за допомогою поєднання різних форм та методів навчання.

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених політикою оцінювання.

Тестування проводиться з використанням автоматизованих систем онлайн-тестування в синхронному або асинхронному режимах. Кількість балів за тест визначається відповідною системою в залежності від критеріїв (складності питання, наявності декількох правильних відповідей на питання тощо).

Робота на практичних заняттях передбачає опрацювання лекційного матеріалу з поєднанням таких форм і методів навчання, як дискусія, публічний виступ, тестування, кейс-завдання тощо.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) мають за мету сформувати у студентів навички самостійних досліджень щодо аналізу сучасних технологій соціальної роботи з різними групами населення й здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

Відвідування практичних занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених практичних занять відбувається в індивідуальному порядку під час консультацій (в очному режимі або в режимі on-line на платформі Zoom).

**Система оцінювання та розподіл бюджету часу:
Поточний контроль**

Тема / завдання	Форма контролю (звітності) макс. кількість балів	Бюджет навчального часу			Примітки
		Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Самостійна робота студента	
Тема 1.	ПР-3	2	2	7	
Тема 2.	ПР-3	2	2	7	
Тема 3.	ПР-4	2	2	7	
Тема 4.	ПР-4	2	2	7	
Тема 5.	ПР-4	2	2	7	
Тема 6.	ПР-4	2	2	7	
Тема 7.	ПР-4	2	2	8	
Підсумкове тестування за модулем 1	ПТ-10				
Тема 8.	ПР-4	2	2	8	
Тема 9.	ПР-4	2	2	8	
Тема 10.	ПР-4	2	2	8	
Тема 11.	ПР-4	2	2	8	
Тема 12.	ПР-4	2	2	8	
Тема 13.	ПР-4	2	2	8	
Підсумкове тестування за модулем 2	ПТ-10				
ПК - 30					
Всього:	100	26	26	98	

Умовні позначення: ПР – робота на практичних заняттях, ПТ – підсумкове тестування, ПК – підсумковий контроль (екзамен).

Підсумковий контроль:

Формою підсумкового контролю дисципліни є екзамен. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів із навчальної дисципліни здійснюється на підставі сумування оцінок за всі види контролю, які мали місце протягом семестру та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти екзамен, – 35 балів). Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимально – 30 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
------------------------	--------	-------------------------------

навчальної діяльності	ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
68 - 74	D	задовільно	
60 - 67	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика академічної доброчесності:

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших курсантів (студентів, слухачів);
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань курсантів (студентів, слухачів).

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні:

1. Епель О. В., Лях Т. Л., Силантьєва І. В. Актуальні питання соціальної роботи: навчальний посібник. Київ : ТОВ "РІК-У", 2023. 420 с. ISBN 978-617-8276-43-0
2. Лукашевич М. П. Соціальна робота: теорія і практика : навч. посіб. 2-ге видання. К. :Каравела, 2023.
3. Євдокимова І. А. Соціальна робота в Україні: тенденції розвитку й проблеми в довоєнний період та в умовах війни з росією. SOCIOПРОСТІР: міждисциплінарний електронний збірник наукових праць з соціології та соціальної роботи. 2022, № 12. С. 6–13. URL: <https://doi.org/10.26565/2218-2470-2022-12-01>
4. Соціальна робота. Теорія і практика. Підручник. 2-ге вид. Затв. МОН України. Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. 368 с. т. 2023 р.
5. Сахно П.І., Білодід С., Подолкова С.В. Соціальний інститут сім'ї в процесі навчання дітей. [Текст] / С. Білодід, П.І. Сахно, С.В. Подолкова// Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: Матеріали восьмої Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів, викладачів та співробітників (Суми, 16–17 квітня 2020 р.) / уклад. М. М. Набок. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 415-420 с

Додаткові:

1. Виявлення осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах або мають найвищий ризик потрапляння в такі обставини. Про організацію надання соціальних послуг : Постанова кабінету міністрів України № 587 від 01.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.03.2023).
3. Про медіацію : Закон України № 1875-IX від 16.11.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text> (дата звернення: 27.09. 2022)
4. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні : Закон України від 06.10.2005 р. N 2961-I. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/t052961?an=394>
5. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 роки : Розпорядження Кабінету міністрів України, № 1669-2020- р, чинний. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1669-2020-%D1%80#Text> (дата звернення 17.02.2023)
6. Про соціальну адаптацію осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України 3160-VI, чинний, зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-17#Text> (дата звернення 23.01.2023) Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Поляничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.